

REACH'te avantajlar ve maliyetler ne olacak?

Hazırlayan: Asilhan Arıkan

Bildiği üzere, 18 Aralık 2006'da Avrupa Birliği Çevre Konseyi, AB'nin gelecekteki kimyasallar direktifi olacak olan REACH (Kimyasalların Tescilli, Değerlendirilmesi, Onaylanması ve Kısıtlanması) için onay verdi.

REACH "mevcut" ve "yeni" kimyasallar ve bileşikler için yeni ve gelişmiş bir sistem olacak gibi görünüyor. REACH'ın şünda geçerli olan 40 adet yönetmeliğin yerine geçmesi ve tüm kimyasallar için tek bir sistem kurmasına; ve böylece AB genelinde kimyasallar mevzuatı basitleştirilmeye çalışılıyor. 30.000'den fazla mevcut kimyasal ile ilgili bilgi boşluğunu kapatarak bunlar hakkında devamlı bilgi sağlamak isteniyor. REACH ile araştırma ve geliştirme amacıyla kullanılan kimyasallara daha fazla esneklik sağlanacak gibi görünüyor.

REACH'in avantajları

Bazı kimyasal maddelerin mesane kanserleri, cilt hastalıkları, solunum yolu hastalıkları, göz rahatsızlıkları, astım, vb. rahatsızlıklara neden olduğu; ancak, REACH ile birlikte çalışma koşullarının ve kamu sağlığının olumlu yönde etkileneceği öne sürülüyor. Aslında özet olarak maddelerin tehlikeleri ve bunları önleme yolları hakkında daha fazla bilgi sahibi olunursa; mevzuatın daha iyi uygulanacağı düşünülmekte. Yani bazı kimyasallara daha fazla kısıtlamalar getirilmesi, REACH'in halk sağlığı üzerindeki olumlu etkisini arttıracaktır.

Genel olarak, REACH hava, su ve toprak kirliliğinin azalmasını sağlayacak ve biyoçeşitlilik üzerindeki baskıları da azaltacak gibi görünüyor. Doğada biriken ve zehirli maddelerin daha iyi kontrol edilerek temizlenmesi çok zor olan bu maddelerin çevreye

kirletmesinin önlenmesi gerekiyor. Ayrıca, REACH ile birlikte insan vücudunun çalışma sistemini etkileyen veya bozan kimyasal maddelerin yol açtığı etkilerin de azalacağı öne sürülüyor.

Maliyetler

Doğrudan doğruya maliyete intikal eden masraflar REACH'in kimya sanayi için doğrudan doğruya maliyete intikal eden masraflarının bu Yönetmelik yürürlüğe girdikten sonraki ilk 11 yıl için toplam 2,3 milyar Avro olacağı tahmin edilmektedir. 2003 tarihinde bu maliyetin 10 milyar Avro'dan fazla olacağı tahmininde bulunulmuştu. Ancak, daha sonra öneri taslağı baştan aşağı gözden geçirilerek; maliyetler düşürüldü bürokratik işlemlerin azaltılması sağlanmaya çalışıldı. Bir taraftan da insan sağlığı ve çevrenin korunması faktörlerine dikkat edildi. Maliyetteki bu ciddi azalmanın nedenleri olarak ise; istenen testler ve rapor şartlarının azalması, düşük hacimli kimyasallara ait tescil edileme şartının aranmaması gibi nedenler sıralanabilir.

Özellikle yıllık hacimleri 1 ile 10 ton arasında değişen maddelerin tesciline öncelik verme planı; verilerin ortak teslim edilmesi ile ilgili şartlar konması, KOBİ'ler için olan ücretin düşürülmesi, AR&GE amacıyla kullanılan maddelerde daha geniş muafiyet konması gibi adlarla maliyet planının iyileştirilmesi çalışmaları yapıldı. Bu değişiklikler doğrudan maliyeti daha da azaltmış görünüyor.

Yan sanayici veya ara üreticiler için maliyet Yan sanayici ve ara üreticiler için ilave maliyetlerin "normal beklentiler" çerçevesinde 0,5 - 1,3 milyar; yerine koyma maliyetlerinin daha yüksek olduğu bir senaryoda ise 1,7 - 2,9 milyar Avro olacağı tahmin edilmektedir. Toplam maliyetlerin ne kadarının yan sanayici ve ara üreticiler tarafından karşılanacağı doğrudan maliyetler içinde kimyasal tedarikçilerinden bu firmalara aktarılacak miktara bağlıdır. Bu üreticilerin yükümlülüklerine tonaj sınırı getirilmesindeki amaçın KOBİ'lere yardım etmek olduğu söyleniyor.

Toplam maliyetler

Doğrudan ve dolaylı maliyet tahminleri birleştirildiğinde, Komisyon genel maliyetlerin 2,8 - 5,2 milyar Avro arasında olacağını tahmin etmektedir. Bu maliyetler 11 ile 15 yıl arası bir dönemde oluşturulacak.

Yüksek hacimli maddelerin REACH tescil şartlarına göre piyasadan geri çekilme ihtimali az görünüyor. Ancak, 100 tonun altındaki düşük hacimli maddelerin daha az kar getirmesi ya da hiç getirmemesi de REACH şartlarına göre değişecek gibi görünüyor.

Yan sanayici ve ara üreticilerin proseleri açısından kendileri için çok önemli olan maddelerin geri çekilmesi tehlikesi ile karşılaşmaları mümkün görünmüyor.

Ancak KOBİ'lerin mali kapasiteleri daha sınırlı ve bazı durumlarda piyasadaki etkileri daha az olduğu için REACH'ten özellikle etkilenebilecekleri tahmininde bulunuluyor.

Konsey tarafından oybirliği ile kabul edilen Ortak Görüş metninde 10 ton'un altındaki maddelerin tescil sisteminde değişiklikler yapılırken; 100 ton'un altındaki maddelerle ilgili şartlarda da ilave değişiklikler gerçekleştirildi. Bu gruba ait ortalamalı tescil maliyetleri, toksikoloji testleri gereken maddelerin sayısının azaltılması sonucunda önemli oranda azalacak gibi görünüyor. Ortak Görüş'te ayrıca yönelik bir "yardım masası" düzenlemesi de yer almaktadır.

REACH;

- Bugün "mevcut" ve "yeni" madde olarak tanımlanan kimyasallar için;
- Diğer aşamalandırılmamış maddeler (non-phase-in) olarak tanımlanan yani REACH yürürlüğe girmeden önce üretilmiş ya da pazarlanmış olmayan maddeler için;
- Aşamalandırılmış (phase-in) maddeler yani EINECS (European Inventory of Existing Chemical Substances) listesinde yer alan ya da son 15 yıldır AB'de üretilmekte olan ama AB'de piyasaya sürülmeyen maddeler için 67/548/EEC Direktifine göre sözde "artık polimer olmayan" maddeler için tek bir sistem kuracaktır.

Konseyin Ortak Fihrinde belirtilen maliye bunun temel unsurları şunlardır:

- 1) Hariç tutulduğu açıkça belirtilmemiş tüm maddeler bu yönetmeliğin kapsamına girer.
- 2) Tescil için kimyasal madde imalatçıların ve ithalatçıların kendi maddeleri hakkında bilgi temin etmeleri ve bu bilgileri kullanarak kimyasalların güvenle yönetmeleri gerekir (İmalatçı ve ithalatçıların her yıl 1 ton ya da üzeri miktarlarda imal ya da ithal edilen her madde için kuruma kayıt yaptırmaları zorunludur. 10 ton ya da üzeri miktarlar için kimyasal güvenlik raporu gerekir). Tescil için son tarih miktara göre ve sorunun derecesine göre belirlenir (1 ile 11 yıl).
- 3) Omurgalı hayvanlarda yapılan testleri azaltmak amacıyla bu hayvanlarda yapılan çalışmalarda veri paylaşımı gereklidir. Diğer testler için veri paylaşımı ancak istenirse yapılır.
- 4) Tehlikeler, riskler ve bunların yönetilmesi ile ilgili bilgiler tedarik zinciri boyunca iletilecektir.
- 5) Yan sanayici ve ara üreticiler de sisteme dahildir.
- 6) Sanayiden gelen test önerilerini değerlendirmek

veya tescil şartlarına uygunluğu kontrol etmek için Avrupa Kimyasallar Ajansı tarafından değerlendirme yapılır. Kurum ayrıca madde değerlendirmesini yetkililerle koordinasyon halinde yaparak algılanan riskleri içeren kimyasalları araştırır. Bu değerlendirme daha sonra kısıtlama veya onaylama önerileri hazırlamada kullanılabilir.

7) Kayı uyandıran özelliklere sahip maddeler onaya tabi olacaktır; Ajans bu tür aday maddeleri içeren bir liste yayınlacaktır. Başvuru sahipleri bu maddelerin kullanımıyla ilgili risklerin kontrol altına alındığını ya da bunların kullanılmasıyla sağlanacak sosyo-ekonomik avantajların risklerden fazla olduğunu ve bunun yerini alacak uygun bir alternatif madde ya da teknoloji olmadığını kanıtlamak zorunda olacaktır.

8) Kısıtlamalarda bazı tehlikeli maddelerin imalatının, piyasaya sürülmesinin ya da kullanılmasının ya da bazı koşullara tabi olacağını ya da yasaklanacağını belirtilen bir prosedür vardır. Buna göre, kısıtlamalar başka türlü yeterince kontrol edilemeyen AB çapındaki risklerin yönetimi için bir güvenlik ağı görevi görür.

9) Avrupa Kimyasallar Ajansı (ECHA), REACH sisteminin yöneterek REACH'in iyileşmesini ve tüm paydaşlarda güven uyandırmasını sağlayacaktır. Kurumun organizasyon yapısı içinde, Kurum kararlarına yapılan itirazları değerlendirmeye alan bir Temyiz Kurulu oluşturulacaktır.

10) Tehlikeli maddeler hakkında bir sınıflandırma ve etiketleme envanteri sayesinde sanayinin içinde bir maddenin sınıfı ile ilgili mutabakat sağlanacaktır. Kayı uyandıran bazı maddeler için, bu sınıflandırma yetkililerce AB genelinde uyumlu hale getirilebilir.

11) İnternet üzerinden kamuya açık bilgileri içeren bir sistem oluşturulacaktır. Bilgiye erişim taleplerinin yapıldığı mevcut sistem ve işle ilgili gizli bilgilerin korunması hakkında REACH'e özgü tüm kurallar bir arada olacaktır.

Hazırlayan: Ashhan Arıkan
Kaynak: European Environment & Packaging Law

2005 yılında cam geri dönüşüm rakamları

FEVE – Avrupa Cam Ambalaj Federasyonu'nun açıkladığı rakamlara göre, Avrupa'da 2005 yılında cam ambalaj geri dönüşümü arttı. Ortalama oran 2004 yılındaki yüzde 63 iken; 2005 yılında yüzde 64'e yükseldi (Tablo 1'e bakınız).

41'e çıkmış. Oranın 2003'teki yüzde 30'dan 2005'te yüzde 17'ye düştüğü ve Avrupa genelinde altta kalan Yunanistan'da durumun çok umutsuz olduğu belirtiliyor.

Birçok ülkede oranlar artarken Almanya'da düştüğü gözleniyor. Cam geri dönüşümünün 2.580'den 2.521 bin tona indiği bildiriliyor. En büyük artışın 1.26 milyon ton cam şişe ve kavanozun toplandığı İngiltere'de 210.000 tonluk artış görülüyor. Bu eğilimin çok daha düşük hızla olmakla beraber 2006'da devam ettiği bildiriliyor.

Diğer kayda değer sonuçlar Fransa'dan (iki milyon sınırı ilk kez aşıldı); İtalya'dan (1.312 milyon ton) ve İspanya'dan (745.000 ton) geldi. İrlanda'da da hızlı büyüme vardı – 2004 rakamına göre 15.000 ton artışla 98.000 tona ulaşıldı.

FEVE cam kap üretiminin 2005 yılında yüzde

0.4 arttığını söylüyor. Toplam miktar 19.08 milyon tona ulaşırken AB 15 bunun 18.45 milyon tonundan sorumluydu. İthalatın 3.24 milyon tonda ve ihracatın da 4.16 milyon tonda kaldığı bildiriliyor.

Detaylı bilgi için: FEVE (Fédération Européenne du Verre d'Emballage), www.feve.org

Kaynak: European Packaging & Environment Law,
Ocak 2007

İngiliz perakendeciden 200 milyon sterlinlik “eko-plan”

İngiliz perakendeci Marks & Spencer (M&S) 15 Ocak tarihinde, “işleyiş biçimini gelecek beş yıl içinde tanınamayacak kadar değiştirme” amaçlı; iddialı bir “eko-plan” uygulamaya koydu.

İşletme çapında uygulanacak 200 milyon sterlin değerindeki “A Planı” ile 2012 yılına kadar 460 güçlü zincir mağaza çöp döküm sahalarına atık göndermeyen, mallarının ve hammaddelerinin büyük bir bölümünü geri dönüştürülmüş, yerel ya da adil ticari kaynaklardan sağlayan ve hem müşterilerini hem de çalışanlarını daha sağlıklı bir yaşam tarzına kavuşturana bir firma olacak.

M&S yöneticisi Stuart Rose bu projenin firmanın “kaliteli, modaaya uygun ve yenilikçi ürünler sunma yolundaki” işleyiş biçimini “tanınamayacak kadar değiştireceğine ama işletmenin sorumluluğu artarken karının azalmayacağına inanıyor.

Gelecek Forumunun Kurucu Direktörü ve M&S'nin sürdürülebilirlik danışmanı Jonathon Porritt bu planın hem perakendeciler için hem de atıkları, adil ticaretin ve iklim değişikliğinin yol açtığı sorunlarla her sektördeki işletmenin başa çıkma biçimleri için “yeni bir kıyas noktası belirlediğini” söyledi.

M&S'nin 2.000'den fazla fabrikaya, 10.000 çiftliğe ve 250.000 çalışana hizmet verdiği için tedarik zincirinin etkilerinin büyük boyutlarda olacağı belirtiliyor. Bu plana göre perakendeci Büyük

Britanya ve İrlanda Cumhuriyeti'ndeki tüm işletmelerini karbonsuz hale getirecek (örneğin sadece yenilenebilir enerji satın alarak, bölgesel gıda kaynaklarını iki katına çıkararak ve tüm kamyonlarda yüzde 50 biyodizel kullanılarak). Ayrıca biyogaz kompost araçlarını test ederek gıda salonu, çiftlik ve fabrika atıklarından enerji elde edecek.

Bu plana göre M&S beş yıl içinde mağaza, ofis ve depolardan çöp döküm sahalarına atık göndermeyecek ve tüm giysiler tekrar kullanılabilir, çürütülebilir ya da geri dönüştürülebilir olacak. Ayrıca alışveriş torbaları üçte bir ve ambalajlar dörtte bir oranında azaltılacak (sürdürülebilir kaynaklardan gelen, geri dönüştürülmüş ve/veya tekrar kullanılabilir malzeme yelpazesi daraltılacak). Mağazaların yenilenmesiyle oluşan tüm inşaat atıkları da geri dönüştürülecek.

M&S hammadde tasarrufu sağlamak için polyester giysilerini petrol yerine geri dönüştürülmüş plastik şişelerden yapacak, onaylı sürdürülebilir veya geri dönüştürülmüş kaynaklardan gelen ahşap/kağıdı kullanacak, tüm tavuk eti ve domuz eti üretimini çiftliklerde yapacak, sadece onaylı sürdürülebilir kaynaklardan gelen balığı satacak, daha fazla

organik gıda ve tekstil (pamuklu, keten ve yünü) satacak ve mağazaların ve üreticilerin su tüketimini azaltacak. Ayrıca temel giysi aralığını yüzde 100 Fairtrade pamukluya dönüştürmeyi planlamakta (2006 yılında dünyadaki tedarikin yaklaşık üçte birini kullanarak).

Bu program, tamamen gerçekleşirse, Tesco ve Asda gibi İngiltere'deki diğer önde gelen perakendecilerin benzer çabalarını gölgede kalacak gibi görünüyor. Britanya Endüstrisi Konfederasyonu tarafından Ocak ayında başlatılan iklim değişikliği çalışma grubunun gelişmeleri yakından takip edeceği belirtiliyor. İklim değişikliğinin ekonomik etkileri hakkındaki Stern raporunun hemen ardından kurulan ve Britanya'daki (1.5 milyon civarında personelin bulunduğu firmaları işleten) 14 liderden oluşan bu ekibin başında BT Yöneticisi Ben Verwaayen var. Amaçlarının bu tartışmaları yazıya kadar bitirmek ve Britanya'daki işletmelerin rekabet gücüne zarar vermeden iklim değişikliğiyle nasıl başa çıkılacağı konusunda hükümete çok çeşitli önerilerde bulunmak olduğu söyleniyor.

Alışveriş torbalarının çevreye etkisini azaltma çağrısı

İngiltere'deki perakendeciler alışveriş torbalarının çevreye genel etkisini 2008 yılı sonuna kadar yüzde 25 azaltmaya karar verdiklerini açıkladılar. Bu hareket perakende sektörünün tüm alanından gelen temsilcilerden oluşan ortak bir girişimle İngiltere, Kuzey İrlanda, İskoçya ve Galler'deki Çevre Bakanlarının ortak çağrısına cevap olarak kendini gösterdi. Britanya Perakende Konsorsiyumu (BRC) ve dört hükümete ait atık önleme WRAP (Atık ve Kaynaklar Eylem Programı) ile birlikte kampanyaya destek vermeyi kabul ettiler.

Perakendeciler torbaların çevreye etkilerini şu yöntemlerle azaltacaklarını açıkladılar:

- Müşterileri kullandıkları alışveriş torbası sayısını; büyük ölçüde azaltmaya teşvik edecek;
- Alışveriş torba miktarını azaltarak (örneğin daha az malzeme kullanarak ya da geri dönüştürülmüş malzemenin yararlanarak); ve
- Mümkünse daha çok alışveriş torbasının geri dönüştürülmesini sağlayarak.

Ayrıca alışveriş torbalarının tekrar kullanılmasını teşvik eden çalışmalar da yapılacağı ve 2008 yılı sonunda deneyimler gözden geçirilerek 2010 yılına kadar daha da azaltılabilecek için neler yapılması gerektiği tespit edileceği de eklendi.

Bu anlaşma perakendecilerin verdiği plastik ve kağıt alışveriş torbalarını kapsıyor. Britanya'da her yıl tüketiciler yaklaşık 13 milyar torba kullanıyor.